

૨૫૫-૨૫૫

૩૦ Dec. 1921

ધી ઓલ્ડ સીવીલાઇઝ્ડ થીએટ્રીકલ
કંપની-ઓફ બોમ્બે.

ઇન્દર-સભા.

II
1921

1-4-1921

રથનાર,
અમાનત ઉસ્તાદ.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર
મીઝાં અખતરહુસેન ઇફતેખારહુસેન-અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૧ લી. સને ૧૯૨૧ પ્રત ૧૦૦૦

શ્રી જૈન વિદ્યાવિજય પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં શા. પોપટલાલ
અમથાભાઇએ જાગી રીચીરાડ-અમદાવાદ. નં. ૧૧૬

કીંમત રૂ. ૦-૪-૦

૮-૩૦૪

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અધિકારી
ગુજરાતી કૌપીરાઈ-સંગ્રહ
૯૩૦૪

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૩૦૪ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ઇંડ્ર સિંહ

વિષય ૬૪૬૮:૨ ૪૬૮

ઇન્દર—સભા.

અંક ૧ લો.

ગુલકામ—સદશુક આજ દીલપે નીહાયતે સરર હય,
કોડાયે રશકે ખુલ્લ તજલ્લી એ તુર હય,
પુરતુર દોજહા—કી પા અલાહને કીયા,
હરઝર રહા ખીચ દેખો ઉસીકા ઝહુર હય,
આંખે ખુમાર નીંદસે હય મસ્તઅપ ઝરીફ,
કોટ્ટેપે મુજકો જાકે અખ સોના જરર હય.
ફર્શ ગુલપે લેટતેહી અખ હમે આતી હએ નીંદ.
દેખકે પુલોકો શીર આંખોસે ઉડ જતી હે નીંદ,
સેવતી ખેલા ચંમેત્રી જુધ દાઉદી ગુલાખ,
ઈન સભોંકા અતરેમફમુરબી ખલા લાતી હે નીંદ,
કુચ્છ ન કુચ્છ ખુલેગા ગુલ આંખો. ફટકતી હે દીલ,
દેખેં કયા ખવાખ પરેશાં આજ દીખલાતી હે નીંદ,

સખજપરી—ઈશક ઇનસાંસે આગ ખદનમે હમારે લગી—ઈશક.

હુરો પરીબી કીનારે લગી—ઈશક.

જરીફ હયે યે જમી શગુફતા પસંદ કયા હએ તુઝારે
લગી—ઈશક.

સખજપરી—તુને તો મોરા મન હર લીનો ટોખીવાલે સાવરીખાં,
ચાંદસા મુખડા મીરગ જએસી અખીયા

પડગપ્પ મોરી નજરીયા,

જાઉં યહાંસે બેળુ કાલે દેવકો ઉઠા મંગાઉં યહાંસે ઉઠા.

સખજ પરી-છલા હમારા યાદ રખના યાદ રખના પાશ રખના—
છલા હમારા.

ઓ સોનેવાલે મજા લેનેવાલે યાદ રખના,
યુન યુન ક્ષીયામે સેજ ખીજાઉં—ઓ સોનેવાલે.

તુજકો છલામે નીશાનીમે દીએ જાતી હું,

યાદ રખના કે તેરા દાગ ક્ષીએ જાતી હું,

સોજા એનસે વો નીદકે સોનેવાલે,

હમ તો જાતે હે જલે જાનકે ખોનેવાલે.

રાજા ઇન્દરકી આમદ—સજામેં દોસ્તો ઇન્દરકી આમદ આમદ હએ,

પરીજ માલોંકી અફસર કી આમદ આમદ હએ,

ખુશીસેં ચેહચહે લાઝીમ હે સુરતે ખુલખુલ,

અખપસ ચમનમેં ગુલેતરકી આમદ હએ,

ફરોગે હુસનસે આંખોંકી અખ કરો રોશન,

જમીપે મેહરે મુનવરકી આમદ આમદ હએ,

જમીપે આંખેંગી રાજકે સાથ સખ પરીઆ,

સેતારોંકે મહે અનવરકી આમદ આમદ હએ,

ગજબકા માનાંહે ઓર નાયહે કયા મતકા,

ખાહારે શીતનએ મેહશરકી આમદ આમદ હએ.

રાજા ઇન્દર—રાજા હું મે કામકા ઓર ઇન્દર મેરા નામ,

ખીન પરીયોંકી દીદકે નહી મુજે આરામ,

સુનોરે મેરે દેવરે દીલકો નહીં કરાર,

જલદી મેરે વાસતે સજા કરો તૈયાર.

તખત ખીજાઓ જગમગાવો જલદીસે ઇસખાન,

(૫)

મુજકો હિસપર બેઠનાં મેહરીલ કે દરમીઆન,
મેરા સંકલદીપમે મુલકું મુલકું રાજ.

છ મેરાહએ ચાહતા કે જલસા દેખું આજ,
લાવ પરીઓકા મેરી જલદિ જાકર હાં

ખારો ખારી આનકર મુજરા કરે ચાહા,

પુખરાજ પરીકા આમદ-મેહરલે રાજમે પુખરાજપરી આતી હએ,

સારે માસુકા કી સર તાજ પરી આતી હએ,

છસકા સાયા ન કબી ખાખમે દેખા હોગા,

આદમી જદાંમે વોહ આજ પરી આતી હએ,

દોલતે હુસન સે હોજાયગા આલમ, માંસુર,

કરને ઇસ ખજમ મે અખ રાજપરી આતીહએ,

જરદહોં રંગ દસીનોકા ન કયુંકરતહિસતાદ,

ગુલહે મેહરીલ મેં કે પુખરાજ પરી આતી એ,

પુખરાજ પરી.—ગાતી હું મેં ઝોર નાય સદા કામહએ મેરા,

આકાક મેં પુખરાજ પરી નામ હએ મેરા,

કંદસે મેરે કાઠ નીકલને નહી પાતા,

ઇસ ગુલસને આલમ મેં બીજા દામ હએ મેરા,

મે લાખકી દોલાખકી પરવા નહી કરતી.

કારંકા ખજનાં અછ ઇનઆમ હએ મેરા.

કરતી હું દીલોજસે મેં રાજ કી પરસતીસ,

કહતે હેં છ સે કાહકાહ વો ઇસલામ હએ મેરા,

અલ્લાહને ખખશાહએ મુજે રતખએ આલી,

ગરદું છસે સખ કહતેહે વો ખામ હએ મેરા,

ઇનસાફિ સરારત સે મેરા ખસ નહી ચલતા,

દીલ લેકે મુકર જનાં સદા કામ—હયે મેરા,
 ઉસતાદ કે દેતી હું દોઆએ દીલો જાંસે,
 ચેહ કામ જહા મેં સહરો સામ હયે મેરા.

રાજા ઇંદર—ખુશ રીઝાયા નાચકે ગાકે,

પાસ મેરે અખ બેઠ તું આકે,

ખુશ હુષ તુઝ સે મેહફલ સારી.

અખહયે “ નીલમ પરી ” કી ખારી.

નીલમ પરીકી આમદ—સલામેં આમદે નીલમ પરી હયે,

સરાપા વો નઝાકત સેં ભરી હયે

સેતારોં કી ઝમક જાતી હયે આંખે.

બેહી ઉસકે બેરમે અલંખસે જહાં હયે,

ગજબકા ગાનાં હયે ઓર ઉસકાચમકનાં,

કબી જોહરા કબી વોહ મુશતરી હયે,

ન દેખા હોગા નાચ એસા કીસીને,

ખલાહયે મેહર હે જાદુ ગરી હયે.

જમીપર વેહ પરી આતી હયે ઉસતાદ,

જવાહરસે જો રંગત મેં ખરી હય.

નીલમ પરી—હુરોં કે હોશ ઉડતેહેં ઉડનેકી સાન પર,

નીલમપરી હયે નામ મેરા આસમાન પર,

અલ્લાહ કે કરમસે જમાનિમે હયે ઉજ્જ,

ઝૂંકતાહે સારા ફલક મેરે આનખાન પર.

ઇનસાફી ક્યા હયે અસલ કે પુતલાં હવે ખાકા;

જન ખેલ જાતે હૈ મેરી ઉલ્લાતમેં જન પર.

નીલમકી ચુમ આટકે આંખોયે રખતે હયેં,

સાહસ હયે મેરા જોહરીઓંકી દુકાન પર,
કરતા નહી હયે કોન મહોખત કા હક અલ,
દેતે હયે જાન દેવ મેરી આન-આન પર,
ઉસતાદને જાગી પે બલા કર દીયા હયે નામ,
કરુંકર રહે ન મેરા કદમ આસમાન પર.

રાબા ઇંદ્ર-દેખા ચુકી તું કરતખ સારે.
પેહલુ મેં અખ ઐઠ હમારે
કીયા સભાં મેં તુને નામ.
અખ હયે લાલ પરીકા કામ.

લાલ પરી-સભામેં લાલ પરી કી સવારી આતી હય,
જમાઇ સંગ અખ ઇંદરકી પરી આતી હય
શકરમેં આએગા જુમલટ નજર સેતારોંકા
પેહનકે સુરખ વેઃ પોશાકે ઝરી આતી હય.
નીકા ઉસકી બેરીથી સો આ નીકલી હય,
લગાતી સખકે દીવોપર કટારી આતી હય.
ખીલે લાલકાં તખતા સભામેં અએ યારો.
નીહાલ હોકે મુરાદ અખ તુમારી આતી હય.
મેં કીસ જખસે કહુ ઇસકી શાખીઆં ઉસતાદ,
ખહારે તાજેકી મેહરીલમે ખારી આતી હય.

લાલ પરી-ઇનસાકા કામ હુસન પે મેરે તમામ હએ
જોગ હયે સુરખ લાલ પરી મેરાં નામ હયે,
ચાકુત જર ખરીદ હય શર કાર કા મેરે
નોકર હકીક બાલે ખદખશાં ચુલામ હયે.

આશકો કતલ કરતી હું અખરો તોગસે.
 દીન રાત મુજો ખુન બહાનેસે કામ હયે
 પોશાક મેરી સુરખ હયે મુખડા હે ચાંદસા,
 દેખો શરૂકને રાતકો માહે તમામ હયે.
 ઉસ્તાદ અનબુ—મનમેં રહે સુરખ રૂ સદા,
 અસ્લાસે દોઝો એહ મેરી સુખેહ સાંમ હયે,
 રાજા ઈંદ્ર-કાદી રાત મજમે સારી.

એક મેરે પેહલુ અખ ખ્યારી,

બોહોત લડાઈ તુંને જાન.

અખ હય સખજ પરીકા ખ્યાન,

સખજ પરી આમદ—આંતી નએ અંદાજસે અખ સખજપરી હયે

લખ શુરખ હય—પર સખજ હય પોશાક હરી હય,

શીરાજ ઉસે દેખકે ખાંખાં તા હય હીરા,

અહરે મેં જમરરદસે સીવા જલ્વા ગરી હય,

જીન—ઉરસે ખેળ—લતકે શમખ ઉડ નહિ સકતે,

પરીઓઢિ સદા સરમસે બેખાલો પરી, હય,

જેવરકી હય કયા શાન જમરદસે બદન પર.

એક શાખ હય નાજુક કેશગુફેસે ભરી હય.

હંસતાહે જમરરદયે સદા ધાની દોપટા,

કયા હુસનકે એકખાલસે સખજકો ચરી હય,

આમદકી ખખર સુનકે હસીનો મેં નહી દમ,

જો સમે હય મેહશીલમેં ચીરાગે શહેરી હય.

ઉસતાદ અજબ આશકો માશુક કે હય નામ.

વો શેહનશહેએ “ ગુલશામ ” હય ચે સખજ પરી હય,

સખજપરી—મામુર હું શોખીશો સરારતસે બરી હું.
 ધાની મેરી પોશાક હય મેં સખજ પરીહું,
 કયા અસલ હય સખજેકા મૈરે હુસ્તકે આગે,
 શીરોજસી ખુસ રંગ જમફદ સી ખરીહું,
 લે લેતીહું દીલ આખિ ફરીસ્તોસે મીલાકર
 ઇનસા હે લક્ષા કયા મેં નહિ જનસે કરી હું
 શોલા હય લહુકા હય ગજબ હય મેરા ગુસ્સા
 જલ જાગે પરીજાદ જો મેં ગરમ જરી હું
 જંદા ન રહેગા મુજે મુન લેગા જો રાગ,
 શેહજાદએ “ગુલશન” કી મુસ્ત પે મરીહું,
 વો હુસન મેં પરવાનાં મંજે વોદ સરવ મેં હું મરી.
 વોહ ગુલહય જહામે મેં નશીગે સહેરીહું,
 ઉસતાદકે દમ સેં ચમતે દુરન હે સરસખજ
 મેં વારતે તો ઉસકે દાગે જગરીહું,

સખજપરી—રાજાહતો સો ગયે દીયા ન કુછ ઇનઆમ,
 જાતીહું મે આગમે યહાં મેરા કયા કામ,

(કાલે દેવકો ખુલાતી હે.)

સખજપરી—મુનરે કાલે દેવરે તું મેરી એક ખાત
 આતીથી રાજાકે ઘર મે આજકી રાત,
 શેહજાદા એક ખામ પર સો યાથા નાદાન.
 જોખન ઉસકા દેખ કર નીકલી મેરી જાન.
 ઉતરી અપને તખ્તસે તીર કલેજે ખાએ,
 સોયાથા વો બે ખખર હાત પાઉં ફેયલાએ,
 મુરત ઉસકી દેખકર દીલસે ગયા કરાર,

મુંઢપર મુંઢ મેને રખા કીયા ઝુખસા પ્યાર,
 દીલ મેરા લગતા નહી મહપ્રીલક દરમ્યાન,
 કાલીજ મેરા હય યહાં વહાહે મેરી જાન.
 ઉસકો ગર તું લા ઉઠા જલદી જાકર યાર,
 લોડી મેં હોંજાઉગી તેરી મે તકરાર.

કાલી દેવ—ધરમે રાજકે હયે તું સખ પરીઓકી સરદાર
 તુઝસે કર સકતા નહિ હરગીઝ મે ધનકાર.
 તેરી ખાતર હયે મુજે સખસે યહાં શીવા,
 પતા ખતા માથુકકા લાગીં અબી ઉઠા.

સખજ પરી—જા તું સંગલ દીપસે અખતર નગરમેં વહાં
 સોયાહે એક માહર રંગમેહલ પર વહાં.
 જલાં મેં દે આઈ હું અપના ઉસે નીજાન,
 સખજ નગું કે આખસે તું ઉરકો પહેજાન,

કાલી દેવ—લાયા શાહજાદો મેં જાકર હોંદુસતાન,
 તું અપને માથુકકો સખજ પરી પહેજાન,

સખજ પરી—ચેહી હયે શાહજાદા મેરા યહી હે મેરી જાન,
 ચેહી મેરા દીલદાર હયે મેં ઉસપર કુરખાન.

સખજ પરી—સોતે હો કયા બેખર છોડકે તુમ ધરખાર,
 આખિં ખોલો લાડલે નીંદસે હો હુંશીયાર.

શાહજાદા—કાંઠા મેરાં કીધર કુવા છુટા કીધર મકાન,
 સોયાથા મેં કીસ જગે આયા હું મે કહાં.
 ન વોહ મેરે લોગ હયે ન વોહ મેરી જાન,
 ખવાય ચેહ મે કું દેખતા યા જામ રહા હું યાં.

રાહજાણી—ધરસે થઈ કૌન ખુદાકે લીયે લાયે મુજકો,
 કીસ સીતમ ગારને સોતેસે જગાયા મુજકો.
 હક-ને ક્યા ખવાખે પરે-સાં ચે દીખાયા મુજકો,
 નજર આતા હયે ન આપનાં ન પરાયા મુજકો.
 બસ મેં જલ્લીમ કે મુજે છોડ દીયા હાયે મજબૂત
 દુડને કોઈ પરસતામે ન આયા મુજકો.
 હેર સદ હેર કીસીને ન ખખર લીરી,
 ક્યા અજબોને મેરે દીક્ષસે જુલાયા મુજકો.
 નીલસે આંખ કીસીકી ન ખુલ્લી કોઠે પર,
 ઉઠકે મુજકે ન યુગલસે છોડયા મુજકો
 તા દમે મારગ અખ ઉમીદ રીહાઈ કી નહી,
 કીસ બલામે મેરે અલ્લાહ ફંસાયા મુજકો.
 મુખલસી કી કોઈ તદખીર બતાદો ઉસતાદ,
 હયે બહોંત ગરદીસે કીસમતને સતાયા મુજકો.

રાહજાણી—મુજે કોન ધરસે લાયા થાંહાં,
 બતાવે ચે કીસકા હોગા મકાન—મુજે કોન
 સખ ખીછડે કોઈ સંગ ન સાથી,
 આજબોકો અપને પાઉ કહાં—મુજે કોન
 દીક્ષકા કીસકો હાલ સુનાઉ,
 સરપર બાપ ન માં.—મુજે કોન
 ધર જાનેકી આસ નહી હયે,
 પડી કાસ મુસીબતમેં મેરી જાં—મુજે કોન
 ફંસ અએ હમ જલ્લીમકે ફેદે,
 કોઈ ઉસતાદશે કહીયો જાકે—મુજે કોન

સખજપરી—દેખો તુમ મેરી તરફ ધરકા મતા લો નામ,
 લોંડી મુજકો જનનકર કરો યહાં આરામ.
 જો હોનાં થા સો હુવા જનનેદો બસ ખેર.
 ચલો શીરા ખાવો પીયો કરો બાગઝીં સેર.
 બતલાવ હે હસખ નસખ ઓર તુમ અપના નામ,
 રેહતેહો કીસ કામ મે હેગા કહાં મકાન,

શાહજાદા—મેહલેમિં રેહતાહું મે અયેશ હે મેરા કામ,
 શાહજાદા હું મે હીંદકા નામ મેરા શુલકામ.
 તું ઓરત કીસ કામકી આપના નામ બતા,
 દોનો સાનો પર તેરે નીકલા હયે યેહ ક્યા,

સખજપરી—કામઝી હુગી મે પરી, સમજને તું હેવાન;
 યે દોનો પર હયેં મેરે અય મુરખ નાદાન,
 રેહતી હું મે કાકમેં સખજ પરીહયે નામ,
 રાજા ઇંદરકે યહાં નાય હય મેરા કામ.

શાહજાદા—જલદી યેહ બતલા મુજે દીલકો હો વીસવાસ.
 મેરા આના કીસ તરફસે હુવા હયે તેરે પાસ.

સખજપરી—તુજ પર મેં આશક હુછ ચલતે ચલતે રાહ,
 ઉઠા મંગાયા યહાં તુજે ભેજકે દેવ શીલા.

સખજપરી—સરખેઆખો પે કલેજે પે બિઠાઉં તુઝકો,
 આ મેરે પાસ મલેસે મેં લગાઉ તુઝકો.
 દીલોં જાંસે મુજે જાતી હયેં અદાએં તેરી,
 પાસ લા ચાંદસા માહુ હુ મેં બલાએં તેરી.
 લેટ પેહેલું મે મરે ધરકા મેં આખાદ કરે
 તુજકો લીપટકે મલે વસલ સે દીલાશાદ કરે

શાહુબાઈ—વસલકી તેરી કશાંમ ધરમે હયે ખાનાં મુઝકો,
 ન ખખરદાર અબી હાત લગાનાં મુઝકો.
 મુઝકો નાદાં ન સમજ દુર હો દાના હું મેં,
 કામકી તુ જો પરી હયે તો સોયાના હું મેં.
 ખેસવા તુઝશી જમનિમેં ન હોગી જન હાર,
 આપ ખદનામ હુંઈ મુઝસે છોડાયા ધરખાર
 ભેજકર દેવ મુજે ખેંચ જુલાયા તુને.
 આદમી બદકો ફદેમે ફસાયા તુને.

સખજપરો—જાંદગીકા હયે મળ એસી મુલા-કાતોમે.
 ચોંચલે મુઝસે બધારો ન જરા ખાતોમે,
 શુકર અલાહકાં કર લગમ કીસમત તેરી.
 એક બ એક મુજસી પરીકા હુધ ઉલફત તેરી,
 તુઝકા દીવાને નહી શરમ જરી આતી હય.
 ખવાખમેં બી કહીં ખનસાકે પરી આતી હય.
 દેખ પછતાયગા મેરા જો જુરા દીલ હોગા,
 વસલ તુઝકો ન પરીકા કબી હાંસીલ હોગા.

શાહુબાઈ—ધર કે છુટનેકા હય ગમ આહો કુંગા કરતાહું,
 વસલકા વાએદા મેં ઇશ શરતસે હાં કરતાહું.
 સુની ઇંદરકી સબા મેને કહાંતીમેં હય,
 ગિસકા અરમાન મુજે જોશી જવાનીમેં હય.
 એર જમાસોકા તો હાં હીદમેં બી ચરચા હય,
 નાય પરીયાંકા કબી મેને નહી દેખાહય.
 સાત અપને મુજે લે ચલકે વો જલસા તીખલા,

રાજા ઇંદરકે અખાડેકા તમાસા દીખલા.
 સેર મેં તેરે સખખ વહાંકી જો એકખાર કરે,
 જીતેજી શીર ન કબી વસલકી ઇનકાર કરે,
 હિમર હાર પાસસે તેરે ન કહી જાગિ મે,
 જો કહે તું ઉસે આખોસે ખલજાઉં મે;

સખખ પરી—એસી ખાતોકા જખાપર નહી લાનાં અજાજા,
 જાન આફતમેં નહી મુકત ફસાના અજા.
 દેતા ઇંદરકે અખાડે પે અખસ જાન હે તું.
 સખત ખેઅકલહે દીવાના હય નાદાં હય તું.
 એસી જા સયરકો ઇનસા નહી ચલતે હય,
 વહાં મેરી જાન પરીજાદ કે પર જલતે હય.
 આફત આ જાએગી તુજ પર અરે એક અતિકખીચ
 આદમી—જાદકા કયા કામ પરસતાનકે ખીચ.
 કોઇ રાજકો ખખર જાકે લગા દેવેગા,
 પુંક દેવેગા મુજે તુજકો જલા દેવેગા.
 ન જલાએગા તો આફતમેં ફસાયગા તુંજે,
 ફદ કરકે વો કુવે ખીચ—જુકાયગા તુંજે.

સાહજાદા—મેં ન માનુંગા ન માનુંગા કબી ખાત તેરી,
 કામ કીસ રોજ—યે આએગી મુલાકાત તેરી.
 ખાત હય અસલથી મેં અકલસે પેજાન ગયા,
 ખાએસ ઇનકારકા જાની મેં દીલ જાન ગયા.
 તું કોસી દેવકી ખીજમતમેં જહાં જાતી હય,
 ઇસલીયે મુજકો સલામેં નહીં લે જાતી હય;

સખખ પરી—ખાત હરગીઝ યેહ અખાસે ન નીકાલો સાહજા,

હોશમે આંવો જરા મુંઝકો સંભાલો સાહજ.
 દેવસે મુજકો ધુરા કામ જો કરના હોતા,
 આદમીજદ પે કીસ વાસતે મરના હોતા.
 મેં પરી હોકે ઓર એસે પે ફીલા જાન કરે,
 એડી ચોટી પે મુવે દેવકો કુરમાન કરે,

શાહજાનઃ—દીલ હરેક સખસકા ફંદમેં ફસાતી હય તું,
 અએ પરી કયું મુજે ખાતેમે ઊડાતી હય તું.
 સુખેહ હોતી હય મેરી જાન કોઇ આનકે ખીય,
 ભેહરવી મુજકો સુના ચલકે પરસ્તાનકે ખીય.
 વહાં ન લેજાયગી તો જીસે શુજર જાગીગા,
 આપ મેં અપનાં ગલા કાટકે મર જાગીગા

સખજપરી—મુકત કી યાર ખરાબ અપની જવાની તુંને.
 અખ મીલેગા ન અજીનેસે ન મા આપસે તું.
 શરકે મુંમે મેરી જાન ચલા આપશે તું,
 ચક ગયે હોંટિ કહાંતક અરે સમજાઉં મે,
 ચલ અખાડા તુજે ધરકા દીખાલાઉં મે,

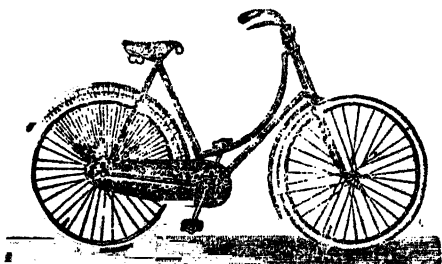
શાહજાનઃ—કીસ તરેહ ચલને પે તૈયાર મેરી જાં હું મે.
 તું પરીજાહે ચાલાક ઓર ઇનસાન હું મે,
 ઊડકે તું જાગી એક પલમે પરસ્તાનકે ખીય.
 હાત ફેલાકે મે રેહજાઉંગા અરમાનકે ખીય,
 કોઈ જીડ ચલનેકી તદખીર ખતાહે મુજકો,
 પર કીસી દેવકે તું નોંચકે લાહે મુજકો,

સખજપરી—એકા ખાતે ન કરે હોંસમેં આવો જાની,

(૧૬)

ન પરીજાહેસે બે પરકે જિઝવો જાની,
 થાંમ લો પાયા મેરે તખ્તકા અમ્મ હાતસે તુમ,
 છુટ જાનાં ના કલો રાહમે પરસાત સે તુમ
 મુજસે વાં જાકે કોઇ ખાત ન કેડનાં સાહ્ય,
 પીછે પીછે મેરે મરાહ મેં રહના સાહ્ય,
 ગાકે ઓર નાચકે છુત સચકો બનાહુંગીમે;
 તુમકાં લે જાંકે દરખતોમે છીપા-ફૂગી મેં.

ટેબલો.

(૧૭)

અંક બીજો.

સબજપરી—મેરી અખીઆં ફરકન લાગી,
ક્યા હુઆ યાર કીધર ગઘ સખીઆં અખીયાં ફરકન લાગી.
દેહ ફુકતહે છુઆ તડપત હે,
પીત લગાકે મગ્ગ હમ ચડીયાં—અંખીયાં ફરકન લાગી.
મેનનમેં દીલદાર ખસત હય,
એ અખીઆં એલમાસ પરખીયા—અખીયાં ફરકન લાગી;
ખ લખલ જાઉં મે ઉસતાદ કે,
ખીય શખામેં મોરી પત રખીયાં—અંખીયાં ફરકન લાગી.

લાલદેવ—મહારાજકો હક રખે શાદકામ,
નંદ અજાં હયે આજ કરનાં ગુલામ.
મે ખાતાચા ઇસ દય ચમનકી હવા.
હકીકત વો દેખાકે હોસ ઉડ ગયા,
શબર જો પુરાના હે શમ શાદકા,
ગુજરવાંહ હયે આદમી જાદકા
નહી કરતી અસલા મેરી અકલ કામ,
વોહ ઇનસાફયે યાકે જાહે તમામ
ઇસી શીકરમેં કબસે મલતા હું હાય.

સબજપરી—ન કર લાલ દેવ ઇસતરોકે કલામ,
અરે ખે મરૂવત જખાં અપની ચામ,
ખુદાકે ગજબસે જરા દીલમે કાંપ.

(૧૮)

ચુગલખોરકે મોહકો ડસતે હય સાંપ,
પરીકી તરફ દેખ અહમક ન બન,
ભુરાઇસે બાજ આ બકોલે હસન,
કીસીકી બદી તું ન કર એયબ હય.
કે હિમકા ખુદા આલેમુલ ગેયબ હય.
દીલે આશક ઈસ ખાતસે દીલ ગયા;
ખતા કે તુજે ઇસસે કયા મીલ ગયા,

રાબા ઇંદર—અરે દેવ તુ હય ચે કયા બક રહા,
મેરે બાગમેં કામ ઇનસાંકા કયા.
હુવા કીસતરેહ યહા બશરકા ગુબર,
પરીદોકે દહેસતસે જલતે હય પર.
કદમ રખ શકે જીનકી કયા બન હય,
ફિરસતોકી યહા અકલ હયરાન હય.
કીસી દેવસે આસનાઇ ન હો,
પરી કોઇ સાથ હિસકો લાઇ ન હો,
હિસે ખેંચ લા પાસ મેરે સીતાબ.

લાલદેવ—બશર કે હે જીન હય કે આયા હય તું,
પરસ્તાન મેં કયું કર સો આયા હય તું.
હિઠા આંખ કર જલદ મુજસે ખ્યા,
મિઠાયા તુજે કીસને લાકર યાહા.
ચમનકા કોઇ ગુલ કે ખુટા હય તું.
સીતારા વયા બનકે ફૂંટા હય તું,
પરી પર હય સયદા તેરા દીલ હુવા,

અખાડેમે ઇન્દર કે દાખીલ હુવા.

મેરે સાથ ચલ જલ્દ અય બદશહિર,

બુલાયા હય રાગને અપને હજુર,

લાલદેવ—હજુરીમે હાજર હય ચેદ શોલેખુ,

મહારાજ સાહેબ નીધા રૂપરૂ.

બળ આપકા હુકમ લાયા ગુલામ,

ચમનમે પોંહચકર કીયા અપના કામ.

શજરકે તલેસે ઉઠાયા ઉસે.

સજાકી તરફ ખેંચ લાયાં ઉસે,

ડરા મેં ન કુછ ઉસકી ફરીયાદસે,

ઉઠ લાયા કુમરીકા સમશાદસે.

સીતમ કીજીએ બે સળવર હય,

ખડા દસતા—બસતા ગુનાહગાર હય.

રાજા દીંદ્ર—અરે કોનહે તું તેરા કયાહે નામ;

સલા મેરો કી તુને ખરહમ તમામ

તુજે લાયા યહા કોન અય બદ'સીફાત,

બયાં મુજસે કર જલ્દ ચેહ વારેફાત.

કીયા કસદ તુને પરસતાનકા,

ન ખોફ આયા આપનો તુજે જામકા,

મેરી સારી મેહફલકી લી આખરૂ.

ચાહાં ધુરને આયા પરીયોકી તું;

ખતા હાલ આનેકા એ દર્દનાક.

જલાકર અબી વરન કરદુ'ગા ખાક.

મુલકદામ—કહું કયા ફલકકા સંતાયા હું મે.

યાહા ખેલકર જી પે આયા હું મેં.
 પરી સખજ ને હયે અખાડે મેં યહા.
 ઊંસીકા હું દીવાના મેં નીમળ.
 ઇસી ફીકમે સરકો ધુનતાયા મેં.
 સભાકી સદા ધુમ સુનતાયા મેં
 વો આને લગી આઝકો સખ ને યહા
 લટકકર હુંવા તખતસે મેંરવા.
 બલામે હુંવા યાહા ગીરફતાર હું,
 ને યાહો સખ દો ગુનેહગાર હું.

રાજા દિંદ્રિ—અરે ઓ પરી સખજ ઓ ખે હયા,
 મેરે સામને ઝલદ આ ખેસવા
 થુડી હયે તેરો જાત યુનીયાદ વર.
 કે આશક હુમ્મ આદમી જાદપર,
 બનાયા અરે તુને ઇનસાફો યાર;
 બ કાલે હસન સુન તું અયે નાખકાર.
 તેરા રંગ જેરતસે ઊંડતા નહી.
 તુજે કયા પરીજાદ જડતા નહી.
 સલામે લગા લાઇ ઇનસાફો સાથ;
 તેરા અબ જેરેખા હયે ઓર મેરા હાથ;

સખજ પરી—જફા વો શીતમકી સખવાર હું,
 હકીકતમેં તેરી ગુનાહગાર હું.
 અરે કયું મેં વાં તુજસે ઢેહતીથી કયા.
 ન માના મેરાં હામે તુને કહા,
 બલામે પડી અપની ખેખતા.

મુજેબી આખાડેમે રસવા કીયા,
કહા ફેંકે અખ દેખુ' રાજા તુજે,
ખુદાકો મેરીજન સોંપા તુજે
જો જોતે હયે' તો શીરબી મીલ જાયેગે
નહીતો કીયે કી સજા પાછગે.

રાજા ઇંદ્ર—અરે દેવ કર કસદ બેદાદકા,
પકડ હાથ ધસ અદમી જાદકા.
કુવા વોહજો હયે કાફમે પુર ખતર,
અબી ઉંસમે' જાકર ધસે ક્યદ કર.
પરી સખજ હય જો યે આગે ખડી,
ખતા કી—હય ધસ બેસવાનેય ખડી.
સો તું નોચકર ઉસકે પર ઝોર ખાલ,
અખાડેમે મેરે અબી દે નીકાલ.
ઊંડાતી શીરે ખાક યે કુખકુ,
ન આયે હમારે કબી રખર,

સખજ પરી—નજર મીલાએ જાવ છેલ સૈયાં નેહા લગાએ જાવ
ઓ છેલ સૈયાં,
લાગી અગન સુલગે તન બંદનરે કયસી પરીતલ ગાયે'
પ્રેરેમય ના પાય ચયના ઝોર સાજન ખીછડા જાયે,
હાય રાજાને મારી યે કારી કટારી મે વારી નજરયા મીલાયે જાવ
ઓ છેલ સૈયાં.

શુલકામ—જાતા હું ક્યદખાને મેં દરખારકો સલામ,
જનકો પરી કો દેવકો સરદારકો સલામ.

ચાહત પરીકી મુજકો ઝકાતી હય ચાહમે,
 યુસફકો ઝોર મીસરકો બાઝારકો સલામ;
 ખાગે ધરમસે જતાહુ પુરખાર દસ્તમેં,
 ગુલકો કલીકો નરગીસે ખીમારકો સલામ,
 જીતદાનમે લાલદેવ મુઝે લેચવા સરીફ.
 ઇનદરકો ઝોર બઝમ કો દીલદારકો સલામ,
 હીંદુકો રામ સમ મુસલમાનકો સલામ,
 જતાહુ કયદ ખાનેમે દરખારકો સલામ

અબજ પરી—જોગન આતી હે પરી બનકે પરસતાનકે ખીચ,
 સમરન હાતોમેં હય મુન્દરે હૈ પડે કાંનકે ખીચ.
 સીર પે અનડવા હૈ રખે મુંહ પે રમાઇ હયબલુત
 સેલીઆં ડાલી હૈ ગરદનમેં ગીરેઆન કે ચીચ.
 ચાલ મતવાલી હૈ આંખે હય મય ઇશકસે લાલ.
 મસ્ત શેહજાદેયે ગુલશામકે હય ધ્યાનકે ખીચ.
 સરકો ધુનતી હય સદા સુનકે ચરંદ ઝોર પરંદઃ
 બેહરવીયા અબજ અંદાજ હય હર તાનકે ખીચ.
 તાલીબે બોશૈ હય લખ દીકડી મુસતાંક આંખે,
 દીલહય સીને મેં તપા વસલ કે અરમાન કે ખીચ
 કહી ગુલશામ કા કેસોં નહી મીલતા હય યતા,
 ખાક ઉડાતીહી શીરતી હય ખીયાબાનકે ખીચ,
 સખજ જુડેમે હય કયા પેહરેયે સમનકો જ્યા.
 મુબેહકો બાદલી હય મસ્ત કયા ધીયાનકે ખીચ.

જોગન—મેતો શાહજાદોકો દુહન ચક્ષીયાં,

(૨૩)

અંગ ભભુત જોગન બન મીલીયાં,
 છાંન શીરી સખ ગલીયાં—મેંતો શાહજાદો
 જી જાવત હય ડગર નહી આવત
 હમ મેહલોકી પરીયા રે—મેંતો શાહજાદો
 લટ છટકાકે બેસ બનાકે,
 રંગ ભભુત જોગન બન ચલીયાં,
 છાંન શીરી સખ ગલીયાં—મેંતો શાહજાદો
 સીસ બીકસ ગયો પાંઉં ભુલસ ગયો,
 ધુનમે બન બન ગલીયારે—મેંતો શાહજાદો
 તન કુમલ્લા ગયો મુખ મુરજા ગયો,
 જેસે ગુલાબ કો કલીયારે—મેંતો શાહજાદો
 અંગ ભભુત જોગન બન મીલીયાં,
 છાંન શીરી સખ ગલીયાં—મેંતો શાહજાદો
 જગ દુશમન હય રાહ કઠન હય,
 બલા એ કયુકર મીલીયા રે—મેંતો શાહજાદો
 જાએ કહો ઉસતાદસે ગુપ્તઆ,
 અખીઆ લોક બદલીયાં રે—મેંતો શાહજાદો
 અંગ ભભુત જોગન મલીયાં,
 છાંન શીરી સખ ગલીયાં—મેંતો શાહજાદો

અંક ૩ નો.

કાલેદેવ—ખુદા રાજા જોકે રખે શાદમાં,
 જો હો જાન બદીમે' બોલુ અખાં.
 ખત્રાક સખ હિસકી તમસાપ હય.
 ગજબ બેહરવીકી હરવીકી હરએક તાનહત,
 વો હય નાયતી ગાતી પસ તાનસે,
 કે જાન સદકે હોતે હય સો જાનસે.
 મલી હય બલુત ઓર અકશાં સુની;
 ન દેખી હય જોગન ન એસી સુની.

ઈન્દર—ન કર દેર અયે દૈવ બહેરે ખુદા,
 અખાડેમે મેરે હિશે જલદ લા,
 મે દેખું વો જોગન હય કીશ સાનકી,
 પરી હય વયા કિરમ ઇનસાનકી,
 કીશી દેવ જીનેકી સાતાઇ ન હો.
 મેરે પાસ ફરીયાદ લાઇ ન હો,
 મુઝે રાગકા નાયકા જોકે હય,
 ફકીરેસિ મુજકો બહોત શોક હય,
 ન લાય વો કુછ ઓર દીલમે ખેયાલ.
 દિખાએ મુજે આકે અપનાં કમાલ.

કાલા દેવ—અરે જોગન અખ દીલમે હો અપને શાદ.
 કીયા હે તુજે રાજા ઈન્દરને યાદ,

(૨૫)

કાસીસે તેરા મુન લીયા હય જો હાલ,
મુલાકાતકા શોક ઉસે હે કમાલ,
તેરા દેર કરના ઉસે સાક હય.
તેરે નામ ગાનેકા મુસતાક હય.
મુરાદ અમ તેરે દીલકી ખર આયગી.
જો મંગિગી વો ચીજ મીલ જાયગી.
ન શીર ઉમર ભર તું કરેગી સવાલ,
વો એકદમ મે કરેગા તુજકો નીલાલ.

જોગન—યે ખાતેં ન લાનાં જ્યાંપર કબી,
ફકીરોસે અછી નહી દાલ લગી,
ખડા વો મેરા દેનેવાલા હુવા,
ખુશામદસે મુંદ તેરા કાલા હુવા.
ફકીરોકો દોલતકી પરવા નહી,
યાહાં હકકે અફગલસે કયા નહી,
જો ગાનેકા રાખ તલખગાર હય,
તો યાહાં કાસકો ચલનેસે ઇનકરા હય.
તખીયત મુખાતેમ અગર પાઉગી.
જો આતાહય મુજકો મુના આગિગી,

કાલા દેવ—મહારાજ કીજીએ ઇધર અમ નીગાહ
યે જોખન હે હાજર બહાલે તમાહ,
મીલા કીશ ખરાબીસે ઇશક નીશા,
હુઆ મેં પરશતમિ હર મુ દવાં.
બહોત જલદ ખિજમમેં આયાહું મેં

(૨૬)

અજબ ખુશ થુલુહે એ જોહરા જખી,
ઊડાંતી હૈ જંગલ મેં ક્યા જોહરવીં.
હરએક તાનપર લોટ જાતાહે જી,
સુના હોગા ગાનાં ન ઐસા કબી.

જોગનકો રાજા મંદરકા સવાલ.

અરે જોગન અયે દરદકી મુખતીલા
ફકીરોંકા કાયું બેસ તુંને લીધા,
શીદા કીસ પે હૈ કિસ પે સેદાહય તું,
કોઇ આદમી યા પરી હોગી તુ.
કાંહામિ યાંહાં તેરા આના હુવા,
કે મુશવાકે સારા જમાનાં હુવા
કીસે દુહતી શીરતી હય કુમકુ.
ઊડાતી હય કયું ખાંક જંગલકી તું.
સુના અપના ગાનાં મુજેબી જરા,
ઊડા જોહરવી જનદ પી જોગીયા,

જોગન—મહારાજ પુછો ન જોગનકા હાલ,
ફકીરોંકા દીલ દરદસે હૈ નીઢાલ.
મેરા મુજસે માસુક હૈ છુટ ગયા.
મેરા રાજ ધસ દેસમે લુટ ગયા.
યાંહા દુહને ઉસકો આપહું મેં,
ખીરાગન હું ગમકી સતારહું મેં,
સુનાતી હું ગાનાં જો હૈ મુજકો યાદ,
અજબ ક્યા જો મીલનય દીલકી મુરાદ.

(૨૭)

અગર આપસે ગેર હો દીલકા હાલ,
ન જોખનકા રદ કીજીયેગા સવાલ.

જોગન—કહાં ગયો શાહજાદા જાની પ્યારા,
દીલ તડપત હૈ હમારા—કાંહાં ગયો.
વાંકા પતા કંઠી લાગત નાહી,
હુક શીરી બન સારા—કાંહાં ગયો.
બીન જાનીકે ઇન નેનયમે,
રેન દીનાં અંધીયારા—કાંહાં ગયો.
કોન કહે હિસતાદસે જાકે
તુમહરે દમકા સહારા—કાંહાં ગયો.

શાહ ઈંદર—પાન લેકર કયા કંઈ કીસી સખજ રંગકા ધ્યાને
હડીયાં ચુનાહએ બદન ધાન પાન હૈ.
ઇશક લહુ પીપીકે રંગ લાયા હૈ,
શીરાંક ને કતલકા બીડા ઉઠાયા હય.

જોગન—રમાલ બિનકો દીજીએ જો તંગ દસ્ત હય,
ફકીર અપની કમ મેં મસ્ત હય.
ઇશકકી ગરમીને મારા હય,
પરાજીનેસે કોનારા હય.

જોગન—હોતાહે કાઇ આનમે અખ કામ હમારા,
અખ દીજીએ ઈન્આમમે ગુલશાંમ હમારા,
અખ ચાહસે યુશુફકો નીકલવાયે હમારે
ધુટતા હય અંધેરેમે દીલ આરામ હમારા.
આશકને તેરે મંગિલીયા રાજસે તુજકો,

દેખાવે કાંઈ ઉસકો ચે પૈગામ હમારા.
 આ જાએ અગર યારતો જાતીએ લગાલું.
 સીનેમે તપાઈ દીલે ના કામ હમારા.
 અખ વસલકે લુટંગે મઝે ખલકમેં બેખોદ,
 આગાજસે બેહતર હુવા અંજામ હમારા.
 મંગાવાઇએ શેહનાદકો અખ દેર ન કીજીયે,
 નામ આપકાહો ખલકમેં ઓર કામ હમારા.
 અસ્લાહ મદદગારહે હર હાલમે ઉસતાદ,
 કર શક્તીહે કયા ગરદિસે અખયામ હમારા

રાજા દંદ્ર—અરે લાલદેવ ઇસ તરફ જલદ આ,
 ખડા મુજકો જોગનને ધોકા દીયા.
 ખનાવટકીથી સારી જાદુગરી,
 નહી આદમી સખજ હૈ ચે પરી,
 ઇસે જરકી ખાહેસ ન યાહાં લાઇથી,
 છુડાને ગીરફતાર કો આઇથી,
 કબી ઉસકો મીલતા ન વોહ ગુલ ઉગર,
 મગર કાલ હારા હું મે તીન ખાર,
 નીકાલ અખ કુવેસે તુ ગુલફામકો,
 હવાલે કર ઉસ નેક અંજામકો,

ગુલફામ ઓર સખજપરી.

સખજપરી—કેહરેયા હિજરેયા કયા મતથી જુદાઇ તેરી,
 મેરે ખાલેકને મુજે સકલ દીખાઈ તેરી

શાહનાદા—ખાક હય મુહ પે મલી ખાલહે સરકે ખીખરે

લાયે ઇસ ઇશકને ક્યા સકલ ખનાઇ તેરી.

સખજપરી—મુજ પે હોનાયા જો કુછ હો ગયા ઇશકાનહી મમ,
હોગઈ કેદે મુસીખતસે રહાઇ તેરી,

શાહજહા—તું મેરે આગે નીકાલી ગઇથી નોચકેપર,
રાગ તક શીર હુઇ કીસતરેલ રસાઇ તેરી,

સખજપરી—ખનકે જોગન હુઇ ઇન્દરકી સલામે દાખીલ
શીર માહાં ચાહ મુજે ખેંચકે લાઇ તેરી.

શાહજહા—કેહકે રાગસે મુને કીસમે દીલાયા, તુજકે
દુશમને જાંથી મેરી જાન જુદાઇ તેરી.

સખજપરી—ગાઠે ઓર નાચકે રાજકે રીજયા મૈને,
સખ મુલ, યાત માઝેર મુજે આઇ તેરી.

શાહજહા—જરકી તાલીમ ન હુઇ મુજકે લીયા રાગસે,
અખ શરફ લે ગઇ શાહી પે ગદાઇ તેરી,

સખજપરી—દેવ કમખખતને કીસ જોરશે પોચા પકડા,
હો ગઇ લાલ નગકત સે કલાઇ તેરી,

શાહજહા—મરજે ઇશકને સારા તેરા જોખન લુટા,
આધી સુરત જ ખુદા મયને ન પાઇ તેરી,

સખજપરી—કેદને કરદીયા ખીમારશે તુજકે અદતર,
ધરમે લે ચલકે કુંગી પે દવાઇ તેરી,

શાહજહા—પીંડલીયાં સુજ હય તલવામેં ચુમે હય કાંટે,
આર દેતી હય મુજે ખીરહના પાઇ તેરી.

સખજપરી—મુજકે ઈજા હુઇ પાપોશકે શદકેસે હુઇ,
જાન અલ્લાને ગુલદામ ખયાઇ તેરી,

શાહજાદા—મેં તેરે હાથ લગા તું મેરે ફંદેમે ફસી,
 મેરા મતલબ હુવા હિમેદ ખર આપ તેરી,
 સખજપરી—હે તમના મેરે દીલમેં કે અબ હશર તલક,
 ફજલે હિસતાદશે દેખું ન જુદાઇ તેરી.
 સખજપરી—સાદીએ જલવેએ ગુલશામ મુખારક હોવે,
 એશો અશતરકા સરંગમ મુખારક હોવે,
 ખાદ મુદતકે હસીનોકા નસાયા જાગા,
 ફરશે રાહત પૈ અબ આરામ મુખારક હોવે,
 સરવ કુંભરીકો મુખારકહો બુલબુલકો ગુલ
 હમકો યે સરવે ગુલ અંદામ મુખારક હોવે
 પી ચુકે ખુને જીગર હિજરમે જીલરબરકે
 સરખતે વસલકા અબ જામ મુખારક હોવે
 તખતપર હમકો મુખારક હો જહાંમેફીરનાં
 ગેરકો ગરદસે ઐયામ મુખારક હોવે.
 હો સુકા ઇશકમેં ખદનામ ખડી મુદતસે,
 અબ જમાનિમે હમેં નામ મુખારક હોવે.
 જા અલશાજેકી ન ફંદેમેફસી તાએરેદીલ.
 ગેશુઓકા હમેં અબ દામ મુખારક હોવે.
 ફુર જન્નતકો મુખારક હો ફલકકો તારે,
 ખાગકો ગુલ હમે ગુલશામ મુખારક હોવે
 છીને શાહજાદેકો અબ રાજા ન હમશે હિસતાદ.
 એક અમાનત શુખહો સાંમ મુખારક હોવે.

તમામ મુદ.

— ❦ —

જાહેર ખબર.

અમારી દુકાને દરેક જાતના ચોપડા બધવાના દેશી તથા
વીલાયતી કાગળો, ચામડાં તથા લુગડાના પુઠાં, તૈયાર બધેલા
ચોપડા, ટ્રારીબુકો, દરેક જાતની ડાયરીઓ, રોજમેળ હાજરીબુકો,
રેલવે રસીદ નોંધ બુકો, હુંડી લખવાની બુકો, ગણવટ પટાઓ,
બાડચીડી, પોચીબુકો, ખીત્રબુકો, ફાઇલો તથા મારફતીયા બુકો,
તેમજ વીલાયતી પ્રીસ્ટેપ અને ચીનાઈ એક્સરસાઇઝો નાની
તથા મોટી તથા ફેન્સી ઇંદ મુઆરક કાર્ડો, તથા સવળો સ્ટેશનરી
સામાન બ્યાજખી કીમતથી કીફાયત બાવે જથ્થાબંધ તેમજ
જુટક મળશે. બહારગામના વેપારીઓના તેમજ ગ્રાહકોના ઓર-
ડર પર પુરતું બ્યાન આપી માલ મોકલવામાં આવે છે. એકવખત
ડ્રાયલ ઓરડર આપી માલ તથા બ્યાજખી ભાવની ખાત્રી કર-
વાને વિનંતી કરીએ છીએ.

લખો:—

ઉસમાનભાઈ હાજીકાસમ.

૪૦—રાયચીરોડ પુલ નીચે દુકાન નં. ૫૬૬
અમદાવાદ.

